

Väljaandja : Riigikogu

Akti või dokumendi liik : seadus

Teksti liik : terviktekst

Redaktsiooni jõustumise kp. : 03.04.2005

Redaktsiooni kehtivuse lõpp : 09.07.2005

JÄÄTMESEADUS

Vastu võetud 28. 01. 2004. a seadusega ([RT I 2004, 9, 52](#)), jõustumise aeg 1. 05. 2004.

Muudetud järgmiste seadustega (vastuvõtmise aeg, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

14. 04. 2004 ([RT I 2004, 30, 208](#)) 1. 05. 2004

22. 02. 2005 ([RT I 2005, 15, 87](#)) 3. 04. 2005

1. peatükk ÜLDSÄTTED

1. jagu Reguleerimisala ja mõisted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab üldnõuded jäätmete tekke ning neist tuleneva tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks ning jäätmehoolduse korralduse jäätmete ohtlikkuse ja koguse vähendamiseks, samuti vastutuse kehtestatud nõuete rikkumise eest.

(2) Käesoleva seaduse reguleerimisalasse ei kuulu:

- 1) välisõhku heidetavad saasteained ja heitmed;
- 2) reovesi ja koos reoveega käitlemisele kuuluvad või keskkonda heidetavad jäätmed, välja arvatud reovee käitlemisel tekkivad jäätmed;
- 3) radioaktiivsed jäätmed;
- 4) lõhkematerjalijääkidest koosnevad ja lõhkematerjale sisaldavad jäätmed;
- 5) loomsete jäätmete, sealhulgas loomakorjuste käitlemine;
- 6) mullaviljakuse parandamiseks või mujal põllumajanduses taaskasutatud sõnnik ning muud mullaviljakuse suurendamiseks taaskasutatud põllu- või metsamajanduses tekkivad loodusomased biolagunevad tavajäätmed;

7) maavarade ja maa-ainese uuringute, kaevandamise, töötlemise ja ladustamise tulemusena tekkivad jäätmed ning karjäärade tootmisjäätmed niivõrd, kuivõrd need on reguleeritud muude seadustega.

(3) Käesolev seadus reguleerib pakendijäätmete käitlemist niivõrd, kuivõrd see ei ole reguleeritud pakendiseadusega (RT I 1995, 47, 739; 1997, 53, 836; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 88, 591; 2004, 2, 6).

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Käesoleva seaduse § 73 lõike 2 punktides 1–3, 5 ja 6 nimetatud tegevusloa ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise ja muutmise ning jäätmekavade koostamise ja muutmise menetlusele kohaldatakse avatud menetluse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Jäätmed

(1) Jäätmed on mis tahes käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud jäätmekategooriasse kuuluv vallasasi või kinnistatud laev, mille valdaja on ära visanud, kavatseb seda teha või on kohustatud seda tegema.

(2) Äraviskamine tähendab vallasasja kasutuselt kõrvaldamist, loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutuseeta hoidmist, kui selle kasutusele võtmine ei ole tehniliselt võimalik, majanduslikest või keskkonnakaitselistest asjaoludest tulenevalt mõistlik.

(3) Jäätmekategooriad on:

- 1) Q1 – edaspidi teisiti määratlemata tootmis- ja tarbimisjäätmed;
- 2) Q2 – praaktooted;
- 3) Q3 – tooted, mille kasutustähtaeg on lõppenud;
- 4) Q4 – materjalid, mis on maha voolanud, riknenud või mõne õnnetusjuhtumi tõttu kahjustunud, kaasa arvatud materjalid, seadmed või muud esemed, mis on õnnetusjuhtumi tagajärjel saastunud;
- 5) Q5 – materjalid, mis on saastunud või kõlbmatuks muutunud sihipärase tegevuse tagajärjel, nagu puhastusjäätmed, pakkimismaterjalid, mahutid;
- 6) Q6 – kasutamiskõlbmatud päraldised, nagu tühjad patareid, kasutatud katalüsaatorid;
- 7) Q7 – ained, mis ei toimi enam nõutaval tasemel, nagu saastunud happed, lahustid, kasutatud karastussoolad;
- 8) Q8 – tööstusprotsessijäätmed, nagu räbud, destillatsioonijäätmed;
- 9) Q9 – saastetõrje- ja puhastusprotsessijäätmed, nagu skraberisetted, kottfiltritolm, kasutatud filtrid;
- 10) Q10 – metallide töötlemise ja viimistlemise jäätmed, nagu treilaastud, valtsimistagi;
- 11) Q11 – toorme kaevandamise ja töötlemise jäätmed, nagu kaevandamisjäätmed, naftatootmisel

tekkinud muda;

12) Q12 – rikutud materjalid, nagu PCB-ga saastatud õli;

13) Q13 – kõik materjalid, ained või tooted, mille kasutamine on keelatud;

14) Q14 – tooted, millele valdaja ei leia edasist kasutamist, nagu põllumajanduses, olmes, kontorites, kauplustes või töökodades ära visatud vallasasjad;

15) Q15 – reostatud pinnase puhastamisel tekkinud saastunud materjalid, ained või tooted;

16) Q16 – kõik materjalid, ained või tooted, mida ei hõlma ülalloetletud kategooriad.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud jäätmekategooriatesse kuuluvate jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete nimistu (edaspidi *jäätmenimistu*) kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 3. Tavajäätmed

Tavajäätmed on kõik jäätmed, mis ei kuulu ohtlike jäätmete hulka.

§ 4. Püsijäätmed

Püsijäätmed on tavajäätmed, milles ei toimu olulisi füüsikalisi, keemilisi ega bioloogilisi muutusi. Püsijäätmed ei lahustu, põle ega reageeri muul viisil füüsikaliselt või keemiliselt, nad ei ole biolagundatavad ega mõjuta ebasoodsalt muid nendega kokkupuutesse sattuvaid aineid viisil, mis põhjustaks keskkonna saastumist või kahju inimese tervisele. Püsijäätmete leostuvus veekeskkonnas, ohtlike ainete sisaldus ning nõrgvee ökotoksilisus ei põhjusta täiendavat keskkonnakoormust, seda eriti põhja- ja pinnavee kvaliteedinõudeid silmas pidades.

§ 5. Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp.

§ 6. Ohtlikud jäätmed

(1) Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis vähemalt ühe käesoleva seaduse §-s 8 nimetatud kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale.

(2) Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatakse kord jäätmete liigitamiseks ohtlike jäätmete hulka, lähtudes jäätmete päritolust, koostisest, ohtlike ainete kemikaaliseaduse (RT I 1998, 47, 697; 1999, 45, 512; 2002, 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 23, 144; 51, 352; 75, 499; 88, 591) mõttes sisaldusest ning käesoleva seaduse §-s 8 nimetatud kahjulikust toimest.

§ 7. Olmejäätmed

Olmejäätmed on kodumajapidamisjäätmed ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud oma koostise ja omaduste poolest samalaadsed jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid.

§ 8. Jäätmete kahjulik toime

Kahjulik toime, mille alusel jäätmed loetakse ohtlikeks jäätmeteks, on samalaadne kahjuliku toimega, mida avaldavad:

- 1) H1 – plahvatusohtlikud ained ja valmistised, mis võivad leegiga kokkupuutel plahvatada või mis on löökide ja hõõrdumise suhtes tundlikumad kui dinitrobenseen;
- 2) H2 – oksüdeerivad ained ja valmistised, mis kokkupuutel muude, eelkõige tuleohtlike ainetega vallandavad tugevalt eksotermilise reaktsiooni;
- 3) H3A – väga tuleohtlikud vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on alla 21 °C (kaasa arvatud eriti kergesti süttivad vedelikud), ning ained ja valmistised, mis võivad normaaltemperatuuril iseenesest kuumeneda ja õhuga kokkupuutel lõpuks süttida lisaenergiat vajamata, ning tahked ained või valmistised, mis võivad kergesti süttida pärast lühiajalist kokkupuudet mingi põleva allikaga ja mis põlevad või hõõguvad edasi, kui see allikas on kõrvaldatud, ning gaasilises olekus ained või valmistised, mis põlevad õhu käes normaalarõhul, ning ained ja valmistised, mis kokkupuutel niiske õhu või veega võivad eraldada ohtlikul hulgal kergestisüttivaid gaase;
- 4) H3B – tuleohtlikud vedelad ained ja valmistised, mille leektäpp on võrdne või üle 21 °C ja võrdne või alla 55 °C;
- 5) H4 – ärritavad mitesööbivad ained ja valmistised, mis võivad hetkelisel, kestval või korduval kokkupuutel naha või limaskestaga esile kutsuda põletiku;
- 6) H5 – kahjulikud ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada tervisehäireid;
- 7) H6 – mürgised ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada raskeid, ägedaid või kroonilisi tervisehäireid või surma;
- 8) H7 – kantserogeensed ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad põhjustada vähktõppe haigestumist või suurendada selle haiguse esinemissagedust;
- 9) H8 – sööbivad ained või valmistised, mis eluskudedega kokku puutudes võivad neid hävitada;
- 10) H9 – nakkusttekitavad, mikroorganisme või nende toksiine sisaldavad ained, mida teatakse kindlasti või tõenäoliselt põhjustavat inimeste või muude elusorganismide haigestumist;
- 11) H10 – teratogeensed või reproduktiivset funktsiooni kahjustavad ained ja valmistised, mis hingamisteede, seedeelundite või naha kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda mittepärilikke kaasasündinud väärarenguid või suurendada nende esinemissagedust;
- 12) H11 – mutageensed ained ja valmistised, mis hingamisteede või seedeelundite kaudu organismi sattudes võivad esile kutsuda pärilikke geneetilisi defekte või suurendada nende

esinemissagedust;

13) H12 – ained ja valmistised, mille kokkupuutel vee, õhu või hapetega vabanevad mürgised või väga mürgised gaasid;

14) H13 – ained ja valmistised, millest pärast nende kõrvaldamist võivad leostuda või muul viisil eralduda muud ained, millel on käesoleva paragrahvi punktides 1–13 loetletud omadused;

15) H14 – ökotoksilised või keskkonnaohtlikud ained ja valmistised, mis põhjustavad või võivad põhjustada kas kohe või aja jooksul ohtu ühele või mitmele keskkonnakomponendile.

§ 9. Jäätmevaldaja

Jäätmevaldaja on jäätmetekitaja või muu isik või seaduse alusel asutatud muu asutus, kelle valduses on jäätmed.

§ 10. Jäätmetekitaja

Jäätmetekitaja on isik või seaduse alusel asutatud muu asutus, kelle tegevuse käigus tekivad jäätmed, või isik, kelle tegevuse tulemusel jäätmete olemus või koostis muutub.

§ 11. Jäätmehooldus

(1) Jäätmehooldus on jäätmekäitlus, järelevalve jäätmekäitluse üle ja jäätmekäitluskohtade järelhooldus.

(2) Jäätmehoolduse, välja arvatud jäätmekäitluse üle teostatava järelevalve kulud kannab jäätmevaldaja ning seadusega ettenähtud juhtudel isik, kelle valduses on käideldavad jäätmed olnud.

§ 12. Jäätmehoolduse arendamine

(1) Jäätmehoolduse arendamine on jäätmealase teabe levitamine, jäätmealane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset.

(2) Jäätmehoolduse arendamist oma haldusterritooriumil korraldavad omavalitsusorganid.

(3) Riik toetab jäätmehoolduse arendamist riiklike toetusprogrammide kaudu.

§ 13. Jäätmekäitlus

Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine ja kõrvaldamine.

§ 14. Jäätmete kogumine

Jäätmete kogumine on jäätmete kokkukorjamine, sortimine ja segukoostamine nende edasise veo või tekkkohas taaskasutamise või kõrvaldamise eesmärgil.

§ 15. Jäätmete taaskasutamine ja taaskasutamismoodused

(1) Jäätmete taaskasutamine on jäätmekäitlustoiming, millega jäätmed või neis sisalduv aine või materjal võetakse kasutusele toodete valmistamisel, töö tegemisel või energia tootmisel, või seda ettevalmistav tegevus.

(2) Jäätmete korduskasutus on jäätmete taaskasutamismoodus, kus jäätmeid kasutatakse nende esialgsel otstarbel, see tähendab samal otstarbel kui tooteid, millest nad on tekkinud.

(3) Jäätmete ringlussevõtt on jäätmete taaskasutamismoodus, kus jäätmetes sisalduvat ainet kasutatakse tootmisprotsessis esialgsel või muul otstarbel, kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt, kuid välja arvatud jäätmete energiakasutus.

(4) Jäätmete energiakasutus on jäätmete taaskasutamismoodus, kus põletuskõlblikke jäätmeid kasutatakse energia tootmiseks nende põletamisel eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojuse.

(5) Bioloogiline ringlussevõtt on jäätmete biolagunevate osade lagundamine kontrollitavates tingimustes ning mikroorganismide abil, mille tulemusena saadakse stabiliseeritud orgaanilised jääkmaterjalid või metaan. Prügilasse ladestamist ei loeta bioloogilise ringlussevõtu vormiks.

(6) Jäätmete taaskasutamismoodus võib hõlmata üht või mitut taaskasutamistoimingut.

(7) Jäätmete taaskasutamistoimingute nimistu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 16. Jäätmete töötlemine

(1) Jäätmete töötlemine on nende mehaaniline, termiline, keemiline või bioloogiline mõjutamine, kaasa arvatud sortimine ja pakendamine, mis muudab jäätmete omadusi eesmärgiga vähendada jäätmete kogust või ohtlikkust, hõlbustada nende käitlemist või kõrvaldamist või tõhustada nende taaskasutamist. Jäätmete töötlemiseks ei loeta nende kokkupressimist jäätmete mahu vähendamise eesmärgil, nagu vedamisel või ladestamisel prügilasse.

(2) Jäätmete töötlemistoimingute nimistu kehtestatakse vajaduse korral Vabariigi Valitsus oma määrusega.

§ 17. Jäätmete kõrvaldamine

(1) Jäätmete kõrvaldamine on nende keskkonda viimiseks või selle ettevalmistamiseks tehtav toiming.

(2) Jäätmete kõrvaldamistoimingute nimistu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

§ 18. Keskkonnahäiring

Keskkonnahäiring käesoleva seaduse tähenduses on arvulise normiga reguleerimata negatiivne keskkonnamõju või negatiivne keskkonnamõju, mis ei ületa arvulist normi, nagu jäätmetest põhjustatud hais, tolm või müra; lindude, näriliste või putukate kogunemine; aerosoolide sisaldus õhus või jäätmete tuulega laialikandumine.

§ 19. Jäätmekäitluskoht

(1) Jäätmekäitluskoht on tehniliselt varustatud ehitis jäätmete kogumiseks, taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks.

(2) Jäätmekäitluskoht on ka maa-ala, kus jäätmete taaskasutamine võimaldab parendada mullaviljakust, maa-ala keskkonnaseisundit või selle kasutusvõimalusi.

(3) Jäätmekäitluskohaks ei loeta jäätmekogumisnõu, -konteinerit või muud -mahutit, mis on ette nähtud olme- ja tavajäätmete esmakogumiseks jäätmetekitajatelt, samuti ehitisi, kuhu eelnimetatud mahutid on paigutatud, või ehitisi, mida kasutatakse olmes tekkinud pakendijäätmete esmakogumiseks.

(4) Kui jäätmekäitluseks on vajalik jäätmeluba või registreerimine, võib jäätmeid taaskasutada või kõrvaldada ainult jäätmeloa või registreerimisega määratud kohas.

§ 20. Jäätmekäitluskoha järelhooldus

Jäätmekäitluskoha järelhooldus on suletud jäätmekäitluskoha keskkonnaseire ning võimaliku negatiivse keskkonnamõju, sealhulgas keskkonnahäiringu tõrje.

2. jagu

Jäätmetekke vältimine ning jäätmete hulga ja ohtlikkuse vähendamine

§ 21. Jäätmetekke vältimise üldnõuded

(1) Iga tegevuse juures tuleb rakendada kõiki sobivaid jäätmetekke vältimise võimalusi, samuti kanda hoolt, et tekkivad jäätmed ei põhjustaks ülemäärast ohtu tervisele, varale ega keskkonnale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eesmärkide saavutamiseks tuleb iga tegevuse juures võimaluste piires:

- 1) rakendada loodusvarade ja toorme säästlikuks kasutamiseks parimat võimalikku tehnikat, sealhulgas tehnoloogiat, milles võimalikult suures ulatuses taaskasutatakse jäätmeid;
- 2) kavandada, projekteerida, valmistada ja sisse vedada eeskätt selliseid tooteid, mis on kestvad ja korduskasutatavad ning mille kasutuselt kõrvaldamisel tekkivad jäätmed on taaskasutatavad võimalikult suurel määral.

§ 22. Jäätmetekke vältimine

Jäätmetekke vältimine on meetmete kompleks, mis on suunatud jäätmete ning nende koostises olevate ainete ja materjalide koguse või jäätmete keskkonna- ja terviseohtlikkuse vähendamisele.

§ 23. Tootja

Tootja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes:

- 1) valmistab ja müüb tooteid oma kaubamärgi või -nimetuse all, sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud posti- ja elektrooniline müük;
- 2) tegeleb teiste poolt valmistatud toodete edasimüügiga, sõltumata müügiviisist, kaasa arvatud posti- ja elektrooniline müük;
- 3) veab sisse tooteid Eestisse nende turustamise või edasimüümise eesmärgil.

§ 24. Tootja kohustused jäätmetekke vältimisel ja tekkivate jäätmete kogumisel

(1) Toodete valmistamisel peab tootja võimalikult suures ulatuses:

- 1) piirama ohtlike ainete kasutamist, et vältida nende sattumist keskkonda, hõlbustada toodetest tekkivate jäätmete ringlussevõttu ning vältida vajadust kõrvaldada jäätmeid ohtlike jäätmetena;
- 2) edendada teisese toorme kasutamist toodetes.

(2) Teisene toore on jäätmete taaskasutamistoimingu tulemusena ringlussevõetud aine või materjal.

(3) Toodetest tekkivate jäätmete keskkonnahoidliku käitlemise nõudeid, eelkõige taaskasutamise nõudeid tuleb arvesse võtta juba toodete kavandamisel ja projekteerimisel.

(4) Tootja on kohustatud seoses tema tootest tekkivate jäätmete töötlemise ja taaskasutamisega

andma jäätmekäitlejatele teavet kasutatud materjalide ja toote komponentide, ohtlike ainete olemasolu ja nende asukoha kohta tootes.

(5) Keskkonnaministril on õigus tootest tekkivate jäätmete käitlemisel keskkonna- ja terviseohu vältimiseks anda määrusi, millega kehtestatakse tootes ohtliku aine maksimaalne sisaldus ja tehnilised normid ohtlike ainete sisalduse määramiseks või sihtarvud teisese toorme kasutamiseks toote valmistamisel.

§ 25. Probleemtoode

(1) Probleemtoode on toode, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada tervise- või keskkonnoahtu, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist.

(2) Probleemtoodete hulka kuuluvad:

- 1) patareid ja akud;
- 2) PCB-sid sisaldavad seadmed;
- 3) mootorsõidukid ja nende osad;
- 4) elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende osad.

(3) Käesoleva seaduse mõistes on:

- 1) patarei ja aku – ühest või enamast elemendist koosnev mittetaaslaetav (patarei) või taaslaetav (aku) vooluallikas, mis muudab keemilise energia vahetult elektrienergiaks;
- 2) PCB-d – polüklooritud bifenüülid, polüklooritud terfenüülid, monometüültetraklorodifenüülmetaan, monometüüldiklorodifenüülmetaan, monometüüldibromodifenüülmetaan ja muu valmistis või segu, mis sisaldab mis tahes eelnevalt nimetatud ainet kokku üle 0,005 massiprotsendi;
- 3) mootorsõiduk – neljarattaline mootorsõiduk liiklusseaduse (RT I 2001, 3, 6; 2002, 92, 531; 90, 521; 105, 613; 110, 654 ja 655; 2003, 26, 156; 32, õiend; 78, 522) tähenduses ning kolmerattaline mootorsõiduk, välja arvatud kolmerattaline mootorratas ja kolmerattaline mopeed;
- 4) elektri- ja elektroonikaseade – seade, mis vajab töötamiseks elektrivoolu või elektromagnetvälja, ning seade selle voolu ja välja tekitamiseks, suunamiseks ning mõõtmiseks ja on mõeldud kasutamiseks pingel mitte üle 1000 V vahelduvvoolu ning mitte üle 1500 V alalisvoolu korral.

(4) Vabariigi Valitsusel on õigus määrusega kehtestada probleemtoodete märgistamise viis ja kord.

§ 26. Tootja kohustused probleemtootest tekkivate jäätmete käitlemisel

(1) Tootja on kohustatud tagama tema valmistatud, edasimüüdüd või sisseveetud probleemtootest tekkivate jäätmete kokkukogumise ja nende taaskasutamise või nende kõrvaldamise ja omama

selle kohustuse täitmiseks piisavat tagatist.

(2) Tagatis võib olla tootja osalemine omarahalise või mõne muu sellega võrdsustatud panusega probleemtoodetest tekkivate jätmete hoolduse asjakohastes rahastamissüsteemides, ringlussevõtu kindlustus või kinnine pangakonto.

(3) Vabariigi Valitsusel on õigus määrusega vabastada tootja teatud tähtajani käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustusest teatud probleemtoodetest tekkivate jätmete osas, sealhulgas väljaspool kodumajapidamist tekkivate jätmete osas, või vähendada kokkukogutavate probleemtoodete protsentuaalset osakaalu turustatud toodete koguarvus, määrates selleks vastavad sihtarvud ning tähtajad nende sihtarvude saavutamiseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jätmete jäätmehoolduse kulud kannab tootja.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 nimetatud kohustused laienevad ka neile probleemtoodete jätmetele, mis on tekkinud enne nende kohustuste jõustamist (endisaegsed jätmed).

(6) Kui tootja on surnud, juriidilise isikuna likvideeritud või ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuste rakendamine mingil muul põhjusel võimalik, kanduvad kohustused endisaegsete jätmete jäätmehoolduse tagamiseks ning selle finantseerimiseks üle jätmeteks muutunud toodet asendava samalaadse toote või samalaadset funktsiooni täitva toote tootjale või tootjate ühendusele.

(7) Kui tootja on käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määrusega vabastatud lõikes 1 nimetatud kohustusest, kannab jäätmehoolduse kulud jäätmevaldaja.

(8) Vabariigi Valitsusel või tema volitatud ministril on õigus määrusega kehtestada kasutuselt kõrvaldatud probleemtoodetest tekkivate jätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord.

§ 27. Probleemtoodete valmistamise, sisseveo, müügi ja kasutamise keelud ning piirangud

(1) Keelatud on järgmiste probleemtoodete valmistamine, sissevedu, müük ja kasutamine:

- 1) probleemtoodet, mis sisaldavad kemikaaliseaduse § 9 lõigete 2 ja 3 alusel antud määrusega kinnitatud keelustatud ja rangelt piiratud käitlemisega kemikaalide nimekirjas loetletud keelustatud tööstuskemikaale;
- 2) elavhõbedat, kaadmiumi või pliid sisaldavad patareid ja akud;
- 3) ohtlikke aineid sisaldavad mootorsõidukid ja nende osad;
- 4) ohtlikke aineid sisaldavad elektri- ja elektroonikaseadmed ja nende osad.

(2) Probleemtoodetes keelatud ohtlike ainete täpsustav loetelu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse või tema volitatud ministri määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tooteid võib valmistada, sisse vedada, müüa ja kasutada, kui need ei sisalda sama paragrahvi lõike 2 alusel antud määruses nimetatud ohtlikke aineid.

(4) Vabariigi Valitsusel või tema volitatud ministril on õigus anda määrusi, millega kehtestatakse teatud probleemtoodete või nende osade suhtes:

- 1) ohtlike ainete piirnormid, millest väiksemate sisalduste puhul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;
- 2) kasutusala, tehnilised tingimused või nõuded, mille rakendamisel käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keeld ei kehti;
- 3) tähtajad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelu osaliseks või täielikuks rakendamiseks.

3. jagu

Jäätmehoolduse üldnõuded

§ 28. Kontrollitud jäätmekäitlus

(1) Jäätmevaldaja on kohustatud käitlema tema valduses olevaid jäätmeid vastavalt kehtestatud nõuetele või andma need käitlemiseks üle selleks õigust omavale isikule.

(2) Jäätmeid üleandev isik peab olema, arvestades asjaolusid, veendunud, et vastuvõtjal on jäätmeluba, mis annab õiguse üleantud jäätmete käitlemiseks.

(3) Kui jäätmed antakse üle selliseks käitlemiseks, milleks jäätmeluba vaja ei ole, peab jäätmeid üleandev isik olema, arvestades asjaolusid, veendunud, et vastuvõtja on pädev jäätmeid käitlema ning tal on asjakohased tehnilised ja keskkonnakaitsevahendid.

§ 29. Jäätmehoolduse keskkonnamõju ja parim võimalik tehnika

(1) Jäätmehoolduses rakendatavad menetlused ja meetodid ei tohi ohustada tervist, vara ega keskkonda.

(2) Jäätmehoolduses tuleb vältida keskkonnahäiringuid või kui see ei ole võimalik, siis vähendada neid, kui sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi.

(3) Jäätmehoolduses tuleb kasutada parimat võimalikku tehnikat.

(4) Keskkonnaministril on õigus anda käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatu rakendamiseks määrusi, mis kehtestavad käitlusnõuded:

- 1) vanaõlile;
- 2) polüklooritud bifenüüle ja polüklooritud terfenüüle sisaldavatele jäätmetele;
- 3) asbesti sisaldavatele jäätmetele;
- 4) titaanoksiidi tootmisel tekkivatele jäätmetele;
- 5) biolagunevatele jäätmetele;
- 6) elektri- ja elektroonikaseadmete romudele (elektroonikaromudele);
- 7) romusõidukitele;
- 8) kasutatud patareidele ja akudele;
- 9) ehitus- ja lammutusprahile;
- 10) vanarehvidele;
- 11) pakendijäätmetele;
- 12) inimeste ja loomade tervishoiul tekkivatele jäätmetele;
- 13) olmejäätmetele;
- 14) metallijäätmetele;
- 15) põlevkivi termilisel töötlemisel (sealhulgas utmine) tekkivatele jäätmetele;
- 16) reoveesettele.

(5) Keskkonnaministeeriumil või keskkonnateenistusel on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata keskkonnanõudeid kavandatava tegevusega kaasneva jäätmetekke vältimiseks ja jäätmete ohtlikkuse leevendamiseks.

[[RT I 2005, 15, 87](#) – jõust. 3. 04. 2005]

§ 30. Jäätmete taaskasutamise põhimõtted

(1) Jäätmeid tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ning kui see ei ole muude jäätmekäitlusmoodustega võrreldes ülemääraselt kulukas.

(2) Käesoleva seaduse § 15 lõigetes 2–4 nimetatud taaskasutamismooduste valikul tuleb esmane eelistus anda jäätmete korduskasutusele. Kui see ei ole võimalik, tuleb jäätmete energiakasutusele eelistada jäätmete ringlussevõttu materjali või toormena.

§ 31. Jäätmete sortimine

Kohaliku omavalitsuse organ korraldab jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses.

§ 32. Läheduse põhimõte jäätmekäitluses

Jäätmed taaskasutatakse või kõrvaldatakse nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt sobivas ning tervisekaitse- ja keskkonnanõuetele vastavas jäätmekäitluskohas.

§ 33. Nõuded jäätmekäitluskohale

(1) Jäätmekäitluskoha tervise- ja keskkonnaohutuse tagamiseks nii jäätmete käitlemise ajal kui ka pärast käitlemise lõpetamist kehtestatakse keskkonnaministri määrusega:

- 1) prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded;
- 2) jäätmepõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded;
- 3) koospõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud määrusega on keskkonnaministril õigus jäätmekäitluskoha ohutuse tagamiseks kehtestada:

- 1) tehnilisi norme, tehniliste parameetrite väärtusi ja muid käitamise nõudeid;
- 2) käitamisel tekkivate heitmete piirväärtusi;
- 3) nõudeid heitmete ja neis sisalduvate saasteainete tehniliste parameetrite mõõtmiseks, mõõtmisagedust ja muid mõõtmistingimusi;
- 4) keskkonnaseire nõudeid jäätmekäitluskohas ja selle ümbruses enne käitluse alustamist, käitlemise ajal ning pärast käitluse lõpetamist;
- 5) keskkonnaseire kestust jäätmekäitluskoha järelhoolduse ajal.

§ 34. Prügila

(1) Prügila on jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasa arvatud jäätmekäitluskoht, kuhu jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügila), ja jäätmekäitluskoht, mida kasutatakse püsivalt jäätmete vaheladustamiseks vähemalt aasta vältel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud jäätmeladestuskoht loetakse prügilaks järelhoolduse lõpuni.

(3) Prügila ei ole:

- 1) ehitis, kus jäätmed maha laaditakse, et neid ette valmistada veoks mujal asuvasse töötlemis-, taaskasutamise- või kõrvaldamiskohta;
- 2) jäätmete ladustamise koht enne nende töötlemist või taaskasutamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed töödeldakse või taaskasutatakse kolme aasta jooksul nende ladustamisest arvates;
- 3) jäätmete ladustamise koht enne nende kõrvaldamist, kui kõik sinna paigutatud jäätmed kõrvaldatakse aasta jooksul nende ladustamisest arvates.

(4) Prügila liigid sõltuvalt ladestatavate jäätmete omadustest on:

- 1) ohtlike jäätmete prügila;

- 2) tavajäätmeprügila;
- 3) püsijäätmeprügila.

§ 35. Töötlemata jäätmete prügilasse ladestamise keeld

- (1) Prügilasse on keelatud ladestada töötlemata jäätmeid.
- (2) Jäätmete ladestamiseelse töötlemise kohustus ei laiene jäätmetele, mille töötlemine ei vähenda jäätmete kogust ega ohtlikkust inimese tervisele või keskkonnale, samuti neile püsijäätmetele, mille töötlemine ei ole tehniliselt otstarbekas.

§ 36. Segunenud olmejäätmete sortimine jäätmete ladestamiseelisel töötlemisel

- (1) Et võimaldada olmejäätmete taaskasutamist võimalikult suures ulatuses, tuleb segunenud olmejäätmed enne prügilasse ladestamist sortida.
- (2) Segunenud ja sortimata olmejäätmete ladestamine prügilasse on keelatud.
- (3) Liigiti kogutud jäätmete suhtes viiakse vajaduse korral läbi järelsortimine. Sortimisel eraldatakse taaskasutatavad jäätmed ning ohtlikud jäätmed ülejäänud jäätmetest, kui see on tehniliselt teostatav ja sellega ei kaasne ülemääraseid kulusi.
- (4) Juhul, kui ladestatavate jäätmete täiendav töötlemine vähendab jäätmete kogust või ohtlikkust või lihtsustab nende käsitlemist, tuleb sorditud olmejäätmeid enne ladestamist täiendavalt töödelda.
- (5) Keskkonnaministril on õigus kehtestada oma määrusega jäätmete sortimise kord, jäätmete kogumassist eraldatavate taaskasutatavate jäätmete protsendilised määrad ja sihtarvud ning sorditud jäätmete liigitamise alused.

§ 37. Jäätmepõletustehas ja koospõletustehas

- (1) Jäätmepõletustehas on jäätmekäitluskoht, mille põhielement on paikne või teisaldatav tehniline kompleks või seade, mis on ette nähtud jäätmete termiliseks töötlemiseks, olenemata sellest, kas põlemisel tekkiv soojus kasutatakse ära või mitte. Jäätmepõletustehases toimuvad protsessid hõlmavad nii jäätmete vahetut põletamist oksüdatsiooni teel kui ka muid termilisi protsesse, nagu pürolüüs, utmine, gaasistamine või plasmaprotsessid, juhul kui termilistes protsessides tekkivad ained järgnevalt põletatakse.
- (2) Koospõletustehas on jäätmekäitluskoht, mille põhielement on paikne või teisaldatav tehniline

kompleks või seade, mille käitamise peamine eesmärk on energia tootmine või toodete valmistamine ning kus jäätmeid kasutatakse põhi- või lisakütusena või töödeldakse termiliselt nende kõrvaldamise eesmärgil.

(3) Kui koospõletamine toimub nii, et tehase peamine eesmärk ei ole energia või materiaalsete saaduste tootmine, vaid üksnes jäätmete termiline töötlemine, siis loetakse seda tehast jäätmepõletustehaseks.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 määratletud mõisted hõlmavad kogu tehnilist kompleksi ja selle asukohta, kaasa arvatud kõik põletus- või koospõletusliinid, jäätmete vastuvõtu, ladustamise ja kohapealse eeltötluse seadmed, jäätme-, kütuse- ja õhutoitesüsteemid, seadmed heitgaaside puhastamiseks, kohapealsed seadmed tekkivate jääkide ja reovee töötlemiseks ning hoidmiseks, korstnaagregaadid ja põletusoperatsioonide kontrollsüsteemid ning põlemistingimuste mõõte- ja seiresüsteemid.

§ 38. Jäätmeveo üldnõuded

Jäätmeid peab vedama kinnises veovahendis pakitult või muul viisil nõnda, et nad ei satuks laadimise ega vedamise ajal keskkonda.

2. peatükk

JÄÄTMEHOOLDUSE KAVANDAMINE

1. jagu

Jäätmehoolduse kavandamise üldsätted ja jäätmekavad

§ 39. Jäätmekava

(1) Jäätmehoolduse arendamiseks koostatakse riigi, maakonna ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava.

(2) Jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda riigis, maakonnas või kohaliku omavalitsuse üksuses, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmäärke ning meetmeid eesmärkide saavutamiseks.

(3) Jäätmekava sisaldab:

1) jäätmehoolduse olemasoleva olukorra, peamiste taaskasutatavate ja kõrvaldatavate jäätmeliikide ning jäätmete päritolu kirjeldust ja nende koguseid;

2) jäätmekäitluseks vajaliku loodusvara, nagu vee, turba, savi, pinnase kasutamise mahu hinnangut;

3) jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale;

4) kavandatavaid eesmärke, nagu jäätmetekke vältimine, jäätmekoguste ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine, jäätmete taaskasutamine, jäätmete keskkonnaohutu kõrvaldamine, jäätmeveo optimeerimine;

5) eesmärkide realiseerimise vahendeid ja meetmeid, nagu jäätmekäitlustoimingu valik, jäätmekäitluskohtade võrgustik, meetmed ohtlike ja muude peamiste jäätmeliikide käitlemiseks, vajalikud halduskorralduslikud meetmed jäätmekava elluviimiseks, keskkonnakaitse- ja tervisekaitsemeetmed ning nende tagamise tehnoloogilised vahendid, meetmete rakendamise eeldatav maksumus.

§ 40. Riigi jäätmekava

(1) Riigi jäätmekava on jäätmehoolduse arengukava, mis hõlmab kogu riigi territooriumi ning käsitleb lisaks käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 sätestatule ka riikidevahelist jäätmekäitluse optimeerimist ja jäätmealast koostööd.

(2) Riigi jäätmekava sisaldab ohtlike jäätmete ja pakendijäätmete käitlemist käsitlevaid alljaotisi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alljaotisi võib kinnitada eraldi arengukavana. Eraldi kinnitatud arengukavale kohaldatakse riigi jäätmekava menetluse kohta sätestatut ulatuses, mis ei lähe vastuollu kava põhimõtetega.

§ 41. Maakonna jäätmekava

(1) Maakonna jäätmekava on jäätmehoolduse arengukava ühe või mitme maakonna kohta.

(2) Maakonna jäätmekava koostatakse riigi jäätmekava alusel ühe aasta jooksul riigi jäätmekava kinnitamisest arvates.

§ 42. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava on maakonna jäätmekavast juhindudes koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekava võib koostada mitme kohaliku omavalitsuse üksuse kohta.

(2) Lisaks käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 sätestatule käsitleb kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava:

1) kohaliku omavalitsuse organi korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;

2) jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide

kaupa;

3) jäätmehoolduse rahastamist.

§ 43. Jäätmekava ajakohastamine

(1) Jäätmekava ajakohastamine on jäätmekava korrapärane läbivaatamine ning jäätmekavas muudatuste tegemine. Jäätmekava ajakohastamise suhtes kohaldatakse jäätmekava koostamise menetluse kohta sätestatud.

(2) Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava ajakohastatakse iga viie aasta järel selle koostamisest või ajakohastamisest arvates.

(3) Kui riigi jäätmekava ajakohastamise käigus tehtud muudatused puudutavad maakonna jäätmekava, ajakohastatakse maakonna jäätmekava ühe aasta jooksul ajakohastatud üleriigilise jäätmekava kinnitamisest arvates.

(4) Kui maakonna jäätmekava ajakohastamise käigus tehtud muudatused puudutavad kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava, ajakohastatakse kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ühe aasta jooksul maakonna ajakohastatud jäätmekava kinnitamisest arvates.

§ 44. Keskkonnaministri ning kohaliku omavalitsuse organi õigused ja kohustused jäätmehoolduse kavandamisel

(1) Keskkonnaminister koordineerib maakondade ja kohaliku omavalitsuse üksuste tegevust jäätmekavade koostamisel ja rakendamisel.

(2) Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava täitmise kontrolli korraldab keskkonnaminister.

(3) Jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks vajalikku teavet oma jäätmealase tegevuse kohta on ettevõtja äriseadustiku (RT I 1995, 26–28, 355; 1998, 91–93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185; 56, 332 ja 336; 89, 532; 93, 565; 2002, 3, 6; 35, 214; 53, 336; 61, 375; 63, 387 ja 388; 96, 564; 102, 600; 110, 657; 2003, 4, 19; 13, 64; 18, 100; 78, 523; 88, 591) tähenduses, mittetulundusühing, sihtasutus ja seaduse alusel asutatud muu asutus kohustatud andma keskkonnaministrile ja kohaliku omavalitsuse organile tasuta.

(4) Kohaliku omavalitsuse organ võib nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt äriseadustiku tähenduses, mittetulundusühingult, sihtasutuselt ja seaduse alusel asutatud muult asutuselt käesoleva seaduse § 39 lõikele 3 vastava jäätmekava koostamist oma kulul ning esitamist, kui see on vajalik kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamiseks või

ajakohastamiseks.

(5) Keskkonnaminister ja kohaliku omavalitsuse organ on kohustatud säilitama jäätmekava koostamise käigus kogutud teabe seaduses sätestatud korras.

2. jagu

Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava koostamine

§ 45. Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava koostamise algatamine ja sellest teatamine

(1) Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava koostamise algatab keskkonnaminister.

(2) Teade riigi jäätmekava algatamise kohta avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes. Teade maakonna jäätmekava algatamisest avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja vähemalt ühes ülemaakonnalise levikuga ajalehes.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teadetes esitatakse lühidalt jäätmekava kavandatav sisu ja eesmärgid.

(4) Riigi jäätmekava eelnõu põhiseisukohad avaldatakse Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

(5) Maakonna jäätmekava eelnõu põhiseisukohad avaldatakse maavalitsuse veebilehel, selle puudumisel Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 46. Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu koostamine

(1) Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu koostamise korraldab keskkonnaminister.

(2) Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu koostamisele kaasatakse asjakohaste riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse organite, valitsusväliste organisatsioonide, ettevõtjate, mittetulundusühingute ning nende liitude esindajad ja teised asjasthuvitatud isikud.

§ 47. Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu kooskõlastamine

(1) Riigi jäätmekava eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks ministeeriumidele, kelle valitsemisala jäätmekava puudutab, ning seisukohavõtuks maavanematele ja kohaliku omavalitsuse üksuste üleriigilisele liidule.

(2) Maakonna jäätmekava eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks vastava maakonna maavanemale ning seisukohavõtuks kohaliku omavalitsuse organile, kelle haldusterritooriumi jäätmekava käsitleb.

§ 48. Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu avalik väljapanek ja avalik istung

(1) Keskkonnaminister korraldab riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja jäätmekava eelnõu arutamiseks vähemalt ühe avaliku istungi.

(2) Riigi jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel. Riigi jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt üks kuu.

(3) Maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes ülemaakonnalise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel. Maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt kaks nädalat.

(4) Riigi jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

(5) Maakonna jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, vähemalt ühes ülemaakonnalise levikuga ajalehes ja Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 49. Ettepanekute ja vastuväidete esitamine

Igaühel on õigus esitada riigi jäätmekava eelnõu või maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

§ 50. Avalik istung

Jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldataval istungil on igaühel õigus avaldada suuliselt jäätmekava eelnõu kohta arvamust.

§ 51. Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ja

avalikul istungil esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

(1) Keskkonnaminister korraldab jäätmekava avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil esitatud ettepanekute ja vastuväidete läbivaatamise ning vajadusel jäätmekava eelnõu muutmise.

(2) Ettepanekutele ja vastuväidetele, mida ei arvestata, vastab keskkonnaminister kahe kuu jooksul avaliku väljapaneku lõppemisest või kahe kuu jooksul avalikust istungist arvates.

§ 52. Riigi jäätmekava eelnõu ja maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemuste avalikustamine

(1) Keskkonnaminister teeb riigi jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja selle arutamiseks korraldatud avaliku istungi tulemused teatavaks üleriigilise levikuga ajalehes ning Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

(2) Keskkonnaminister teeb maakonna jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja selle arutamiseks korraldatud avaliku istungi tulemused teatavaks ülemaakonnalise levikuga ajalehes ning Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

§ 53. Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava kinnitamine

(1) Riigi jäätmekava kinnitatakse Vabariigi Valitsuse korraldusega.

(2) Maakonna jäätmekava kinnitatakse keskkonnaministri käskkirjaga.

§ 54. Riigi jäätmekava ja maakonna jäätmekava avaldamine

(1) Riigi jäätmekava avaldatakse Riigi Teatajas ning Keskkonnaministeeriumi veebilehel.

(2) Maakonna jäätmekava avaldatakse Keskkonnaministeeriumi maakonna keskkonnateenistuse (edaspidi *keskkonnateenistus*) veebilehel.

3. jagu

Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamine

§ 55. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu kooskõlastamine

Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu esitatakse enne selle vastuvõtmist arvamuse avaldamiseks keskkonnateenistusele ning maavanemale.

§ 56. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avalik väljapanek ja avalik istung

(1) Kohaliku omavalitsuse organ korraldab kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku ja jäätmekava eelnõu arutamiseks vähemalt ühe avaliku istungi.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avaliku väljapaneku algust kohalikus ajalehes. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestus on vähemalt kaks nädalat.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldatava avaliku istungi aeg ja koht tehakse teatavaks vähemalt kaks nädalat enne avalikku istungit kohalikus ajalehes.

(4) Avalikku istungit ei pea korraldama, kui avaliku väljapaneku kestel ei esitatud ühtegi ettepanekut või vastuväidet.

§ 57. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil arvamuse avaldamine ja esitatud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

(1) Igaühel on õigus esitada kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu avaliku väljapaneku kestel selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

(2) Jäätmekava eelnõu arutamiseks korraldataval istungil on igaühel õigus avaldada suuliselt jäätmekava eelnõu kohta arvamust.

(3) Valla- või linnavalitsus vaatab läbi avaliku väljapaneku kestel ja avalikul istungil esitatud ettepanekud ja vastuväited ning otsustab vajadusel jäätmekava eelnõu muutmise vastavalt esitatud ettepanekutele ja vastuväidetele.

§ 58. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemustest teatamine

Valla- või linnavalitsus teeb jäätmekava avaliku väljapaneku ja avaliku istungi tulemused teatavaks kohalikus ajalehes.

§ 59. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava vastuvõtmine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava võtab vastu kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuste ühine jäätmekava jõustub, kui selle on vastu võtnud kõigi koostööd tegevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogud.

3. peatükk

OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSE ERITINGIMUSED

§ 60. Ohtlike jäätmete segamise keeld

(1) Ohtlike jäätmete segunemist või segamist omavahel või tavajäätmetega või mis tahes ainega tuleb vältida, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud juhul.

(2) Segunenud jäätmed lahutatakse, kui see on tehniliselt teostatav ja sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi või kui see on vajalik tervisele või keskkonnale tekkida võiva ohu vältimiseks.

§ 61. Ohtlike jäätmete segamine

Ohtlike jäätmete segamine omavahel või tavajäätmetega või mis tahes aine või materjaliga on lubatud, kui seejuures võetakse arvesse käesoleva seaduse § 29 lõigetes 1 ja 2 sätestatud, et vältida jäätmetest tulenevat ohtu tervisele või keskkonnale või kui see ei ole võimalik, siis vähendada seda, ning kui segamine on tehniliselt ja majanduslikult põhjendatud.

§ 62. Ohtlike jäätmete pakendamine

(1) Ohtlikud jäätmed tuleb jäätmete kogumisel, vaheladustamisel ja veol pakendada, et vältida neist tulenevat ohtu tervisele ja keskkonnale ning hõlbustada nende taaskasutamist või kõrvaldamist.

(2) Jäätmevaldaja on kohustatud märgistama ohtlikud jäätmed, välja arvatud kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed, või nende pakendid enne nende üleandmist jäätmekäitlejale.

(3) Ohtlike jäätmete ja nende pakendite märgistamise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 63. Ohtlike jäätmete vedu

Ohtlikke jäätmeid tohib vedada ohtlikke veoseid käsitlevate õigusaktidega ning rahvusvaheliste lepingutega sätestatud korras.

§ 64. Ohtlike jäätmete saatekiri

(1) Ohtlike jäätmete saatekiri (edaspidi *saatekiri*) on dokument, mis sisaldab andmeid

jäätmekäitlejale üleantavate jäätmete tekitaja, jäätmed vedamiseks üleandnud isiku, jäätmevedaja ja jäätmete vastuvõtja ning ohtlike jäätmete liigi, koostise, koguse ja põhiomaduste kohta.

(2) Jäätmete üleandja esitab vedajale ja vastuvõtjale saatekirja koos ohtlike jäätmete saadetisega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud ei kohaldata füüsilise isiku suhtes kodumajapidamises tekkivate ja päästeasutuse poolt tuletõrje- ja päästetöödel kokkukogutud ohtlike jäätmete üleandmisel jäätmekäitlejale.

(4) Jäätmekäitleja koostab saatekirja paber- ja digitaaldokumendina, allkirjastades digitaaldokumendi digitaalallkirja seaduses (RT I 2000, 26, 150; 92, 597; 2001, 56, 338; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 88, 591 ja 594) sätestatud korras. Digitaaldokumenti nõutakse isikult, kes on sertifikaadi omanik digitaalallkirja seaduse § 6 tähenduses.

(5) Ohtlike jäätmete saatekirja vorm ning saatekirja registreerimise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 65. Ohtlike jäätmete käitluse korraldamine

(1) Ohtlike jäätmete käitluskohtade võrgu arendamist korraldab keskkonnaminister, lähtudes riigi jäätmekavast.

(2) Kohaliku omavalitsuse organid korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja nende üleandmist jäätmekäitlejatele, välja arvatud käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 nimetatud juhul.

4. peatükk

KOHALIKU OMAVALITSUSE ORGANI KORRALDATUD JÄÄTMEHOOLDUS

§ 66. Korraldatud jäätmevedu

(1) Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse organi korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt.

(2) Kohaliku omavalitsus organ korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka muid jäätmeid, kui seda tingib oluline avalik huvi.

(3) Kohaliku omavalitsuse organ võib jätta jäätmeveo korraldamata haldusterritooriumi hajaasustusega osades, kus jäätmetekitajate vähesuse ja hajutatuse ning jäätmete väikese

koguse tõttu oleks korraldatud jäätmevedu ülemäära kulukas ning korraldatud jäätmeveoks puudub tervise- ja keskkonnakaitsevajadus.

(4) Jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, veopiirkonnad, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu piirmäär kehtestatakse valla või linna volikogu määrusega.

(5) Jäätmeveo teenustasu peab olema piisav, et katta jäätmekäitluskoha rajamis-, kasutamise-, sulgemise- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veokulud.

(6) Jäätmeveo teenustasu suuruse kindlaksmääramisel juhindutakse jäätmete liigist, kogusest, omadustest, jäätmeveo teenindussagedusest ning teistest asjaoludest, mis oluliselt mõjutavad käitlemise maksumust.

§ 67. Jäätmevedaja valik

(1) Kohaliku omavalitsuse organ korraldab iseseisvalt või koostöös teiste omavalitsuste organitega korraldatud jäätmeveo eri- või ainuõiguse andmiseks avaliku konkursi konkurentsiseaduse (RT I 2001, 56, 332; 93, 565; 2002, 61, 375; 63, 387; 82, 480; 87, 505; 102, 600; 2003, 23, 133) alusel kehtestatud korras.

(2) Korraldatud jäätmeveo konkursi pakkumise kutse dokumentides määratakse vähemalt alljärgnevad tingimused:

- 1) veopiirkond;
- 2) veetavad jäätmeliigid;
- 3) eeldatavad jäätmekogused;
- 4) jäätmekäitluskohad;
- 5) eri- või ainuõiguse kestus;
- 6) veotingimused, nagu sagedus, aeg, tehnilised tingimused;
- 7) jäätmeveo teenustasu piirmäär.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud veopiirkonnas ei tohi teenindatavate elanike arv olla üldjuhul suurem kui 10 000.

(4) Veopiirkonna määrab kohaliku omavalitsuse volikogu, lähtudes eeldatavatest jäätmekogustest, hoonestusest ning teede- ja tänavate võrgu eripärast.

(5) Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud haldusterritooriumil, kus lähtuvalt käesoleva paragrahvi lõigetest 3 ja 4 on moodustatud rohkem kui üks veopiirkond, ei tohi ühe jäätmevedaja poolt veetavate olmejäätmete kogus ületada 40 protsenti tekkivate olmejäätmete kogusest, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.

(6) Kohaliku omavalitsuse volikogu nõusolekul ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud piirangut, kui selleks vajaliku arvu eri- või ainuõiguse andmist takistab jäätmeloa saamise nõuetele vastavate eri- või ainuõiguse saamise pakkujate puudumine.

(7) Korraldatud jäätmeveo konkursi pakkumiste esitamise tähtaeg on vähemalt kolm kuud konkursi väljakuulutamisest arvates.

(8) Korraldatud jäätmeveo konkursi korraldaja avalikustab oma otsuse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus ajalehes.

§ 68. Jäätmeveo õigus

(1) Korraldatud jäätmeveo konkursil edukaks tunnistatud ettevõtjal on kohaliku omavalitsuse organi määratud jäätmeliikide osas määratud veopiirkonnas jäätmeveo eri- või ainuõigus kuni kolm aastat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õigust realiseeritakse vastavalt jäätmeloa määratud nõuetele ja tähtajale.

§ 69. Korraldatud jäätmeveoga liitumine

(1) Jäätmevaldaja loetakse liitunuks korraldatud jäätmeveoga elu- või tegevuskohajärgses jäätmeveo piirkonnas. Jäätmevaldaja on korraldatud jäätmeveoga liitunud alates kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveo jäätmeloa kehtima hakkamisest või käesoleva seaduse § 66 lõikes 4 nimetatud määruse jõustumisest. Liitumisajaks loetakse antud loa või määruse jõustumise ajast hilisemat aega.

(2) Jäätmevaldaja käesoleva peatüki tähenduses on ka korteriühistu, selle puudumisel aga selle kinnisasja omanik, millel asub suvila, elu- või äriruum.

(3) Kohaliku omavalitsuse organ asutab määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestab registri pidamise korra.

(4) Valla- või linnavalitsus võib erandkorras teatud tähtajaks jäätmevaldaja lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks tema põhjendatud avalduse alusel, kui ta korraldab jäätmekäitluse ise.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud jäätmevaldaja esitab üks kord aastas valla- või linnavalitsusele viimase määratud tähtajal kirjaliku selgituse oma jäätmete käitlemise kohta.

(6) Kohalikul omavalitsusel on õigus saada tasuta teavet jäätmeveo piirkonnas tegutsevalt

jäätmevedajalt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud registri andmete kohta.

§ 70. Jäätmete taaskasutamine ja kõrvaldamine

Kohaliku omavalitsuse organ korraldab korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete taaskasutamise või kõrvaldamise. Kohaliku omavalitsuse organ võib korraldada ka muude jäätmete taaskasutamist või kõrvaldamist.

§ 71. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskiri

(1) Jäätmehoolduseeskiri jäätmehoolduse korraldamiseks kohaliku omavalitsuse üksuses kehtestatakse volikogu määrusega.

(2) Jäätmehoolduseeskiri sätestab:

- 1) jäätmekäitluse ja jäätmete hoidmise korralduse ning sellega seotud tehnilised nõuded, nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, konteinerite alus ja paiknemine;
- 2) jäätmetest tervisele ja keskkonnale tuleneda võiva ohu vältimise või kui see pole võimalik, siis vähendamise meetmed, sealhulgas olmejäätmete regulaarne äravedu tiheasustusalt vähemalt üks kord kuu jooksul;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil jäätmeveo piirkondade loetelu, kus liitumine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik;
- 4) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded;
- 5) elanikelt kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumise ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale ettevõtjale üleandmise korra;
- 6) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korra;
- 7) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata ehitus- ja lammutusprahi käitlemise nõuded;
- 8) jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada;
- 9) järelevalve korralduse jäätmekäitluse üle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil;
- 10) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate jäätmekäitluskohtade järelhoolduse nõuded.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja eelnõu esitatakse arvamuse saamiseks maavanemale ja keskkonnateenistusele, tervishoiuteenuste osutaja jäätmete käitlemise kord Tervisekaitseinspeksioonile ja veterinaarteenuste osutaja jäätmete käitlemise kord maakonna veterinaar keskusele, kes vajadusel teevad kahe nädala jooksul ettepanekuid eeskirja täiendamiseks.

5. peatükk

JÄÄTMEHOOLDUSE ARENDAMISE RAHASTAMINE

§ 72. Jäätmehoolduse arendamise toetamine

Jäätmehoolduse arendamist toetatakse olmejäätmete keskkonda viimise eest makstavast saastetasust.

6. peatükk JÄÄTMELUBA

1. jagu Üldsätted

§ 73. Jäätmeluba

(1) Jäätmeluba annab õiguse üheks või mitmeks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud jäätmekäitlustegevuseks või jäätmete tekitamiseks käesoleva seaduse §-s 75 nimetatud tegevusvaldkondades ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused.

(2) Jäätmeluba on vaja:

- 1) jäätmete kõrvaldamiseks;
- 2) jäätmete taaskasutamiseks;
- 3) ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks;
- 4) teiste isikute tekitatud ja üleantud metallijäätmete kogumiseks või veoks, välja arvatud pakendiaktsiisi seaduse (RT I 1997, 5/6, 31; 1999, 54, 583; 2000, 59, 381; 2001, 88, 531; 2003, 88, 591) alusel maksustatava metallist joogipakendi kogumiseks või veoks, jäätmete edasise kaubandusvahendamise või taaskasutamise eesmärgil;
- 5) kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks;
- 6) olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena.

(3) Isikul, kellel on või kes on kohustatud omama saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduses (RT I 2001, 85, 512; 2002, 61, 375; 2003, 73, 486) sätestatud keskkonnakompleksluba käesoleva paragrahvi lõikes 2 või käesoleva seaduse §-s 75 nimetatud tegevusteks, ei ole vaja jäätmeluba keskkonnakompleksloaga hõlmatud käitiste suhtes.

(4) Jäätmeluba ei nõuta:

- 1) füüsiliselt isikult, kes käitleb ise oma kodumajapidamises tekkivaid jäätmeid vastavalt käesoleva seaduse nõuetele;
- 2) päästeasutuselt tuletõrje- ja päästetööde käigus jäätmete kogumisel ja veol.

(5) Keskkonnaministril on õigus määrusega kehtestada teatud liiki ja koguses tavajäätmete

taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded, millele vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik.

§ 74. Jäätmekäitleja registreerimine

(1) Isik, kes käesoleva seaduse § 73 lõike 5 alusel on vabastatud jäätmeloa omamise kohustusest, samuti tavajäätmete vedaja, välja arvatud olmejäätmeid majandus- või kutsetegevuses vedav isik, registreeritakse tegevuskohajärgses keskkonnateenistuses. Mitmes maakonnas tegutsev isik registreeritakse üksnes asukohajärgses keskkonnateenistuses.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik on kohustatud vähemalt kaks nädalat enne jäätmekäitluse alustamist teavitama keskkonnateenistust oma kavandatavast tegevusest, saates keskkonnateenistusele teatise, milles on järgmised andmed:

- 1) ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood;
- 2) asukoht või elukoht ning aadress, e-postiaadress, telefoni- ja faksinumber;
- 3) püsiva tegevuskoha, sealhulgas jäätmekäitluskoha olemasolu korral selle aadress, e-postiaadress, telefoni- ja faksinumber;
- 4) tegevusala;
- 5) kavandatavad käideldavate jäätmete liigid ning aastakogused;
- 6) kavandatava jäätmekäitlustoimingu kirjeldus;
- 7) kavandatav tegutsemisaeg jäätmekäitlejana;
- 8) jäätmekäitluskoha asukoht või jäätmekäitleja nimi, kellele isik jäätmed kavatseb üle anda, sealhulgas jäätmete ladestuspaiga nimetus, kus üleantavad jäätmed ladestatakse.

(3) Keskkonnateenistus kontrollib saadud andmete põhjal kümne tööpäeva jooksul teavitatud tegevuseks jäätmeloa omamise vajadust ning selle puudumisel annab kümne päeva jooksul isikule registreerimisnumbri, saadab talle kirjaliku tõendi registreerimise kohta ning käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed kantakse selleks ettenähtud registreerimisraamatusse või elektronandmekandjale.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud teate ja registreerimistõendi vorm kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

(5) Keskkonnateenistus avaldab registreeritud isiku nime ja registreerimistõendile kantud andmed oma veebilehel või vastavas Interneti-põhises andmekogus.

§ 75. Jäätmeluba jäätmete tekitamiseks

(1) Jäätmete tekitamiseks on jäätmeloa omamine kohustuslik tegutsemisel järgmistes valdkondades:

- 1) elektri, soojuste, kütuse või koksi tootmine;

- 2) vedelkütuse või gaasilise kütuse rafineerimine või tahke kütuse utmine;
- 3) metallide tootmine või töötlemine;
- 4) mineraalsete materjalide töötlemine;
- 5) keemiatööstus;
- 6) tselluloosi-, paberi- või tekstiilitööstus või nahaparkimine;
- 7) toiduainetööstus;
- 8) loomakasvatus;
- 9) pinnatöötlus või -viimistlus orgaaniliste lahustite abil;
- 10) vineeri või puitkiudplaatide tootmine;
- 11) grafiidi (tempersüsi) ja elektrografiidi tootmine põletamise või grafiidistamise teel;
- 12) maavara kaevandamine või rikastamine;
- 13) puidutööstus;
- 14) ohtliku kemikaali, sealhulgas kütuse ladustamine.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevusvaldkondade tegevuste täpsustatud loetelu, tootmismahud ja jäätmekogused, mille puhul jäätmeluba ei nõuta, kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

2. jagu

Jäätmeloa andmine, muutmine, peatamine ja kehtetuks tunnistamine ning jäätmeloa sisu

§ 76. Jäätmeloa andja

- (1) Jäätmeloa annab jäätmeloa taotleja (edaspidi *taotleja*) tegevuskohajärgne keskkonnateenistus (edaspidi *loa andja*).
- (2) Kui taotlejal püsivat tegevuskohta ei ole, annab loa taotleja asukohajärgne keskkonnateenistus.

§ 77. Jäätmeloa taotlemine

- (1) Jäätmeloa taotlus esitatakse loa andjale kolmes eksemplaris.
- (2) Jäätmeloa taotluse ühe eksemplari esitab loa andja pärast selle nõuetele vastavuse kindlakstegemist taotleja tegevuskohajärgsele linna- või vallavalitsusele või, kui taotlejal puudub püsiv tegevuskoht, siis taotleja asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele.
- (3) Jäätmeloa taotluse võib esitada digitaaldokumendina, mis allkirjastatakse digitaalallkirja seaduses sätestatud korras.

(4) Jäätmeluba jäätmete käitlemiseks tuleb taotleda iga jäätmekäitluskoha ja jäätmeluba jäätmete tekitamiseks iga käitise või jäätmetekkekoha kohta.

(5) Jäätmeluba ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks või olmejäätmeveoks majandus- või kutsetegevusena tuleb taotleda iga maakonna kohta.

§ 78. Jäätmeloa taotlus

Jäätmeloa taotlus peab sisaldama:

- 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõikes 3 nimetatud andmeid;
- 2) andmeid loa taotleja tegevuskoha ja põhitegevuse kohta;
- 3) andmeid jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise, kogumise ja veo ning ladestamise ja vahetu keskkonda viimise kohta kalendriaasta jooksul;
- 4) selgitust taotleja poolt kavandatava jäätmekäitluse kohta, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, kui luba taotletakse käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 nimetatud tegevuseks;
- 5) selgitust taotleja tootmistegevuse kohta koos jäätmete moodustumisega seotud toorme ning tehnoloogiaprotsesside iseloomustusega, tehnoloogia ja keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud arvutusi tekkivate ja keskkonda viidavate jäätmete koguste hindamiseks, tehnilise varustuse kirjeldust koos vajalike skeemide või joonistega, kui luba taotletakse käesoleva seaduse §-s 75 nimetatud tegevuseks;
- 6) jäätmete koostise ning jäätmekäitlustoimingute ja -tehnoloogia iseloomustust;
- 7) jäätmekäitluskohtade kirjeldust;
- 8) andmeid isikute kohta, kellele jäätmed kavatakse üle anda, sealhulgas andmed jäätmeid ladestavate isikute kohta;
- 9) tegevuse juures rakendatavate ohutusmeetmete ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmete kirjeldust;
- 10) ettepanekuid jäätmekäitluskoha või jäätmete tekkekoha omaseireks;
- 11) jäätmete tekitamisel jäätmetekke vältimiseks ja jäätmekoguste vähendamiseks rakendatavate meetmete kava;
- 12) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavate tervise- ja keskkonnakaitse meetmete kava, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava;
- 13) ohtlike jäätmete käitluslitsentsi koopiat, kui luba taotletakse ohtlike jäätmete käitlemiseks majandus- või kutsetegevuses.

§ 79. Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus jäätmeloa taotluse kohta

Käesoleva seaduse § 77 lõikes 2 nimetatud valla- või linnavalitsus esitab kümne tööpäeva jooksul pärast jäätmeloa taotluse saamist loa andjale oma arvamuse jäätmeloa taotluse kohta.

§ 80. Jäätmeloa andmine ja teatavakstegemine

(1) Jäätmeloa andmise üle otsustades tuleb arvestada tegevuse laadi ja eelkõige käesoleva seaduse §-des 21 ja 29 sätestatud. Otsuse tegemisel tuleb arvesse võtta:

- 1) taotluse avalikustamise käigus saadud teavet, arvamusi ja seisukohti;
- 2) parima võimaliku tehnika põhimõtteid;
- 3) muid olulisi asjaolusid.

(2) Tekkivate ja keskkonda viidavate jätmete lubatud kogused määrab loa andja taotleja esitatud tehnoloogia ja keskkonnakaitse seisukohalt põhjendatud arvutuste alusel, võttes arvesse parima keskkonnapraktika põhimõtteid ja parima võimaliku tehnoloogia kriteeriume.

(3) Kui taotleja tegeleb ühes tegevuskohas mitme käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 ja §-s 75 nimetatud tegevusega, võib loa andja vormistada ühe jätmeloa, võttes arvesse iga tegevuse erisusi.

(4) Loa andja võib vormistada ühe jätmeloa mitmes jäätmekäitluskohas või jäätmetekkekohas tegutsemiseks ühe maakonna piires, kui see on otstarbekas järelevalve teostamise seisukohalt.

(5) Jäätmeluba vormistatakse kahes eksemplaris, millest üks jääb loa andjale ja teine taotlejale. Jäätmeluba väljastatakse väljakutsutud loa taotlejale allkirja vastu.

(6) Jäätmeloa võib vormistada ka digitaaldokumendina, allkirjastades selle digitaalallkirja seaduses sätestatud korras.

(7) Jäätmeloa andmise teade avaldatakse ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Jäätmeloa andmise teates sisalduvad alljärgnevad andmed:

- 1) loa taotleja ärinimi, registrikood ja asukoht või nimi ja aadress;
- 2) tegevuskoht;
- 3) tegevuse lühikirjeldus;
- 4) teave selle kohta, kus saab jätmelooga tutvuda.

§ 81. Jäätmeloa sisu

(1) Jäätmeloas sisalduvad järgmised andmed:

- 1) käesoleva seaduse § 73 lõikes 2 ja §-s 75 nimetatud tegevus, mille jaoks luba antakse;
- 2) loa omaja ärinimi ja registrikood või nimi ja isikukood;
- 3) tegevuskoha või -kohtade täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;
- 4) loa omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed.

(2) Jäätmelooga määratakse:

- 1) tekkivate ja käideldavate jäätmete liigid ja kogused, sealhulgas lubatud piirkogused, mida võib viia keskkonda;
- 2) lubatud jäätmekäitlustoimingud;
- 3) tegevusele esitatavad tehnilised ja keskkonnanõuded;
- 4) tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhooldus;
- 5) keskkonnaseirenõuded;
- 6) tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuste tagajärgede leevendamise meetmed;
- 7) jäätmete kõrvaldamiskoht või -kohad, kuhu jäätmed veetakse, kui jäätmeluba antakse jäätmete veoks;
- 8) tegevuse alustamise ja lõpetamise aeg.

§ 82. Jäätmeloa kehtivusaeg

(1) Jäätmeluba antakse kuni viieks aastaks. Jäätmeluba hakkab kehtima loa väljastamisele järgnevast päevast.

(2) Jäätmekäitluskoha või jäätmetekkekoha, mida ei loeta jäätmekäitluskohaks, valduse üleandmisel on valdajal õigus jäätmeloaga seotud õigused ja kohustused uuele valdajale üle anda. Uus valdaja on kohustatud loale kantud käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud andmete muutmist taotlema kuue kuu jooksul jäätmekäitluskoha või jäätmetekkekoha, mida ei loeta jäätmekäitluskohaks, valduse üleandmisest arvates.

§ 83. Jäätmeloa andmisest keeldumine

Jäätmeloa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) taotleja on esitanud valeandmeid või võltsitud dokumendi;
- 2) taotlejat on karistatud loodusressursside loata kasutamise ja saasteloata tegutsemise, keskkonna saastamise või ohtlike kemikaalide ja jäätmete käitlemise nõuete rikkumise eest ning kui süüteo ei ole möödunud karistusregistri seaduse (RT I 1997, 87, 1467; 2002, 82, 477; 2003, 26, 156) § 25 lõikes 1 kehtestatud tähtaeg;
- 3) kogutud andmete põhjal võib järeldada, et tegevuse käigus pole võimalik täita keskkonnanormatiive või tegevus ohustab keskkonda või inimese tervist või vara;
- 4) tegevus põhineb jäätmerikastel, loodusressursse ja muud tooret või materjale pillavatel menetlustel või tehnoloogilistel protsessidel.

§ 84. Jäätmeloa muutmise

(1) Jäätmeluba muudetakse, kui:

- 1) käesoleva seaduse § 81 lõikes 1 nimetatud andmed on muutunud;

- 2) jäätmeloaga määratud nõuete aluseks olnud õigusnormid on muutunud ja avalik huvi jäätmeloa muutmiseks kaalub üles isiku usalduse;
- 3) jäätmeloaga määratud tegevusest tulenev saastus on nii suur, et see põhjustab jäätmeloa omaja tegevuskohas keskkonna kahjulikke muutusi, mistõttu tuleb muuta jäätmeloaga kehtestatud nõudeid;
- 4) õnnetuse vältimiseks tuleb kasutada jäätmeloaga määramata meetmeid;
- 5) jäätmetekke vältimiseks võetud meetmete, sealhulgas parima võimaliku tehnika rakendamise tulemusena on jäätmete kogused vähenenud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel algatatud jäätmeloa muutmise menetlusele ei kohaldata avatud menetluse sätteid.

§ 85. Jäätmeloa kehtetuks tunnistamine

Jäätmeloa andja tunnistab jäätmeloa kehtetuks sellest loa omajat eelnevalt informeerides, kui:

- 1) loa omaja tegevuses tõendatakse käesoleva seaduse §-s 83 nimetatud asjaolud;
- 2) loa omaja ei ole alustanud loas nimetatud tegevust 12 kuu jooksul loas märgitud tähtajast arvates ega ole esitanud taotlust tegevuse algusaja muutmiseks;
- 3) loa omaja ei ole alustanud kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmevedu ühe nädala jooksul loas märgitud tähtajast arvates ega ole esitanud taotlust tegevuse algusaja muutmiseks;
- 4) juriidilisest isikust loa omaja on lõppenud või füüsilisest isikust loa omaja on surnud;
- 5) jäätmekäitluskoha või jäätmetekkekoha, mida ei loeta jäätmekäitluskohaks, valdaja ei ole täitnud käesoleva seaduse § 82 lõikes 2 sätestatud kohustust.

§ 86. Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse tähtajad ja jäätmeloa taotluse vorm ning jäätmeloa vorm

Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad, jäätmeloa taotlemiseks vajalike andmete täpsustatud loetelu, jäätmeloa taotluse vorm ja jäätmeloa vorm kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

§ 87. Riigilõiv jäätmeloa taotlemisel ja muutmisel

Jäätmeloa taotlemisel või muutmisel tasub taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses (RT I 1997, 80, 1344; 2001, 55, 331; 53, 310; 56, 332; 64, 367; 65, 377; 85, 512; 88, 531; 91, 543; 93, 565; 2002, 1, 1; 18, 97; 23, 131; 24, 135; 27, 151 ja 153; 30, 178; 35, 214; 44, 281; 47, 297; 51, 316; 57, 358; 58, 361; 61, 375; 62, 377; 90, 519; 102, 599; 105, 610; 2003, 4, 20; 13, 68; 15, 84 ja 85; 20, 118; 21, 128; 23, 146; 25, 153 ja 154; 26, 156 ja 160; 30, õiend; 51, 352; 66, 449; 68, 461; 71, 471; 78, 527; 79, 530; 81, 545; 88, 589 ja 591; 2004, 2, 7) sätestatud korras.

3. jagu

Jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks ja veoks

§ 88. Lisaandmed metallijäätmete kogumiseks ja veoks jäätmeloa taotlemisel

Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 loetletud andmetele peab isik, kes taotleb jäätmeluba metallijäätmete kogumiseks ja veoks (edaspidi *metallijäätmeluba*), esitama loa andjale:

- 1) tegevuskohajärgse politseiprefektuuri arvamuse metallijäätmeloaga määratava tegevuse kohta;
- 2) hooneregistri või kinnistusraamatu väljavõtte jäätmekäitluskohaks oleva ehitise kui vallasasja või kinnistu kohta;
- 3) dokumendi, mis kinnitab taotleja õigust kasutada käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud kinnistut või ruume, kui taotleja ei ole omanik.

§ 89. Metallijäätmeloa andmisest keeldumine karistatuse korral

Jäätmeloa andja on kohustatud karistusregistrile tehtud päringu alusel kontrollima, kas metallijäätmeluba taotlev füüsilisest isikust ettevõtja või metallijäätmeluba taotleva äriühingu juhatuse või nõukogu liige on pannud toime kuriteo. Kui kuriteo toimepanemisest ei ole möödunud karistusregistri seaduse § 25 lõikes 1 kehtestatud tähtaeg, tuleb metallijäätmeloa andmisest keelduda.

§ 90. Metallijäätmeloa asukoht

Metallijäätmeloa originaaleksemplar või loa andja poolt kinnitatud koopia peab asuma metallijäätmete koguja tegevuskohas ning see tuleb esitada järelevalveametnikule või metallijäätmeid üleandvale isikule tema nõudmisel.

4. jagu

Jäätmeluba prügila käitamiseks

§ 91. Prügila käitamiseks jäätmeloa taotlemine

Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 nimetatud andmetele esitab prügila käitamiseks jäätmeloa (edaspidi *prügilaloa*) taotleja loa andjale:

- 1) andmed ladestatavate jäätmete koguse kohta jäätmekoodide ja jäätmeliikide kaupa;
- 2) andmed prügila kavandatud mahutavuse kohta;
- 3) prügila asukoha kirjelduse, selle hüdrogeoloogilise ja geoloogilise iseloomustuse;
- 4) taotleja kirjaliku tõenduse, et tal on tegutsemiseks vajaliku oskusega personal taotluses märgitud tegevusalal ning tema tegevus vastab keskkonnakaitse- ja tööohutusalastes õigusaktides kehtestatud nõuetele;

- 5) taotleja kirjaliku selgituse kindlustuslepingu või rahalise tagatise olemasolu kohta, mis tagavad käitaja suutlikkust täita oma ülesandeid nii prügila kasutamise, sulgemise kui järelhoolduse ajal;
- 6) taotleja maakasutuse õiguslikku alust tõendavad dokumendid;
- 7) andmed personali tehnilise ja kutsealase väljaõppe kohta;
- 8) prügila töö korraldamisel rakendatavad meetmed õnnetuste vältimiseks ja nende kahjulike tagajärgede piiramiseks.

§ 92. Prügilaloa taotluses esitatud andmete kontroll

Enne prügila tegevuse alustamist kontrollib loa andja prügila vastavust prügilaloa taotluses esitatud andmetele. Nimetatud kontroll ei vähenda käitaja vastutust.

§ 93. Prügilaloa sisu

Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 sätestatule määratakse prügilaloaga:

- 1) prügila liik käesoleva seaduse § 34 lõike 4 alusel;
- 2) prügilasse ladestatavate jäätmete kogus jäätmekategooriate ja liikide kaupa;
- 3) prügila kasutamist, keskkonnaseiret ning järelevalvet käsitlevad nõuded;
- 4) loa taotleja kohustus vähemalt kord aastas loa andjale aru anda prügilasse vastuvõetud jäätmeliikide, nende koguste, keskkonnaseire tulemuste kohta ning loa andja teavitamise kord.

§ 94. Prügilaloa andmisest keeldumine

Lisaks käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud alustele keeldub loa andja prügilaloa andmisest, kui:

- 1) taotlejal puudub käesoleva seaduse § 91 punktis 5 nimetatud kindlustusleping või rahaline tagatis;
- 2) taotlejal puudub maakasutusõigus;
- 3) taotleja ei suuda täita käesoleva seaduse § 33 alusel kehtestatud nõudeid.

5. jagu

Jäätmeluba jäätmete põletamiseks

§ 95. Jäätmete põletamiseks jäätmeloa taotlemine

Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 loetletud andmetele peab jäätmete põletamiseks jäätmeluba (edaspidi *jäätmepõletusluba*) taotlev isik esitama loa andjale õhu- ja veeheite piirväärtustest kinnipidamiseks ja põletusprotsessi reguleerimiseks vajalike ning tehnoloogiaparameetrite mõõtmise regulaarsust ja täpsust tagavate mõõteseadmete nimistu koos nende tehnilise iseloomustusega.

§ 96. Jäätmepõletusloa sisu

Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 sätestatule määratakse jäätmepõletusloaga:

- 1) jäätmepõletustehase või koospõletustehase jäätmete põletamise aastane kogujõudlus;
- 2) välisõhu ning reo- ja heitvee saasteainete sisalduse perioodilisel määramisel proovivõtu ja mõõtmise täpsustatud protseduurinõuded;
- 3) põletatavate ohtlike jäätmete minimaalsed ja maksimaalsed massivood ajaühikus;
- 4) ohtlike jäätmete minimaalne ja maksimaalne kütteväärtus;
- 5) saasteainete, nagu polüklooritud bifenüülide (PCB), pentaklorofenooli (PCP), kloori, fluori, väävli, raskmetallide lubatud sisaldus jäätmetes.

6. jagu

Jäätmeluba kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks

§ 97. Kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks jäätmeloa taotlemine

Lisaks käesoleva seaduse §-s 78 nimetatud materjalidele esitab kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoks jäätmeluba (edaspidi *korraldatud jäätmeveoluba*) taotlev isik loa andjale kohaliku omavalitsuse organi haldusakti koopia selle kohta, et taotleja on käesoleva seaduse § 67 lõikes 1 nimetatud avalikul konkursil tunnistanud edukaks.

§ 98. Korraldatud jäätmeveoloa sisu

Lisaks käesoleva seaduse § 81 lõikes 2 sätestatule määratakse korraldatud jäätmeveoloaga:

- 1) piirkond, kust kohaliku omavalitsuse organi korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed kokku kogutakse;
- 2) jäätmekäitluskohad ja isikud, kuhu ja kellele jäätmed üle antakse, sealhulgas prügilad ja nende käitajad.

7. peatükk

OHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLUSLITSENTS

§ 99. Ohtlike jäätmete käitluslitsents

(1) Ohtlike jäätmete käitluslitsents on tegevusluba, mis annab õiguse teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud ohtlike jäätmete käitlemiseks majandus- või kutsetegevuses ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused.

(2) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi annab keskkonnaminister.

§ 100. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise tingimused

(1) Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise tingimused on:

- 1) jäätmekäitluskoha, -tehnoloogia ja -seadmete vastavus keskkonnanõuetele;
- 2) töötajate asjakohane kutsekvalifikatsioon;
- 3) kindlustus õnnetusjuhtumiteks.

(2) Ohtlike jäätmete käitlemisel aset leida võiva õnnetusjuhtumi läbi tekkiva kahju katteks vajaliku kindlustussumma suuruse arvutab ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotleja järgmise valemi järgi:

$$M = T \times L/52,$$

kus:

M – kindlustuse suurus kroonides;

T – 4000 krooni tonni kohta, kahekordne keskmine arvestuslik ohtlike jäätmete töötlemis- või ladestustasu 2000. aastal;

L – summaarne ohtlike jäätmete aastane käitlemiskogus tonnides, mis on käitluslitsentsi taotlejal litsentsi taotluse vormis toodud summaarne kogus;

52 – nädalate arv aastas.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud valemi alusel arvutatud rahalise tagatise suurus on väiksem kui 100 000 krooni, on rahalise tagatise väärtuseks 100 000 krooni aastas.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 toodud valemi alusel arvutatud rahalise tagatise suurus on suurem kui 5 000 000 krooni, on rahalise tagatise väärtuseks 5 000 000 krooni aastas.

§ 101. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest keeldumine

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmisest keeldutakse, kui:

- 1) jäätmekäitluskohat, -tehnoloogia või -seadmed ei vasta keskkonnanõuetele või ohustavad tervist või vara;
- 2) litsentsi taotleja ei tunne piisavalt taotletava jäätmekäitluse tehnilisi, tehnoloogilisi ega keskkonnakaitselisi aspekte;
- 3) taotlejal puudub kindlustusleping õnnetusjuhtumiks.

§ 102. Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivuse peatamine ja litsentsi kehtetuks tunnistamine

Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi kehtivuse peatab või tunnistab litsentsi kehtetuks selle andja sellest litsentsi omajat eelnevalt informeerides, kui:

- 1) ilmneb, et litsentsi taotlemisel on esitatud valeandmeid;
- 2) litsentsi omaja tegevuses ilmnevad käesoleva seaduse §-s 101 nimetatud asjaolud;
- 3) litsentsi omaja ei täida litsentsi väljaandmisel esitatud nõudeid;
- 4) ilmnevad muud vastuolud õigusaktidega;
- 5) ohtlike jätmete käitlemine ei ole taotleja tegevusvaldkonnana kantud äriregistrisse viie kuu jooksul litsentsi andmise päevast.

§ 103. Ohtlike jätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse tähtajad ning litsentsi vorm

Ohtlike jätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad, litsentsi taotlemiseks vajalike andmete loetelu ja litsentsi vorm kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

8. peatükk

METALLIJÄÄTMETE KOGUMISE ERITINGIMUSED

§ 104. Metallijätmed

Metallijätmed on oma põhikoostiselt ehedatest mustmetallidest või värvilistest metallidest või nende sulamitest koosnevad jätmed. Metallijätmete täpsustatud nimistu kehtestatakse keskkonnaministri määrusega vastavuses käesoleva seaduse § 2 lõike 4 alusel koostatud jätmenimistuga.

§ 105. Metallijätmete kokkuostmise piirang

- (1) Keelatud on jätmetena kokku osta ilmse kunsti- või ajalooväärtusega metallesemeid.
- (2) Elektrijuhtme ja kaabli kokkuost jätmetena on lubatud vaid seadusjärgset turuluba omavalt võrguettevõtjalt, tegevusluba omavalt telekommunikatsioonivõrgu operaatorilt või jätmeluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena on jätmed tekkinud.
- (3) Liiklusmärkide ja teeviitade, maa-aluste kommunikatsioonikaevude metall-luukide ning raudteerööbaste kokkuost jätmetena on lubatud vaid teehoiutööde tegevusluba omavalt ettevõtjalt, raudteeinfrastruktuuri ettevõtjalt või jätmeluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena on jätmed tekkinud.
- (4) Mootorsõidukite või nende oluliste osade kokkuost jätmetena on lubatud isikult vaid Eesti Autoregistrikeskuse või tema volitatud isiku poolt väljastatud tõendi alusel sõiduki arvelt kustutamise kohta või jätmeluba omavalt ettevõtjalt, kelle õiguspärase tegevuse tulemusena

need jätmed on tekkinud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 sätestatud piirangud ei kehti järelevalveasutuse või kohaliku omavalitsuse poolt järelevalve käigus omandatud metallijätmete müügi kohta.

§ 106. Metallijätmete kokkuostu dokumenteerimine

(1) Isik, kes kogub ja veab teiste isikute poolt tekitatud ja üleantud metallijätmeid nende edasise kaubandusvahendamise ja taaskasutamise eesmärgil (edaspidi *metallijätmete koguja*), ja metallijätmete üleandja koostavad metallijätmete kokkuostu kohta kahepoolselt allkirjastatud dokumendi, milles peab lisaks muudele õigusaktides sätestatud nõuetele olema kirjas:

- 1) metallijätmete üleandja registri- või isikukood ja elu- või asukoht;
- 2) metallijätmete lühikirjeldus, liik ning kogus, sealhulgas mootorsõiduki puhul selle mark, mudel, kerenumbr ja värvus;
- 3) metallijätmed kohale toimetanud sõiduki riiklik registreerimisnumber;
- 4) metallijätmete maksumus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendi vähemalt üks allkirjastatud originaaleksemplar jääb metallijätmete kogujale.

(3) Metallijätmete koguja säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumenti vähemalt viis aastat, tagades isikuandmete kaitse.

§ 107. Arveldamine metallijätmete kokkuostul

Metallijätmete kokkuostul ja kokkuostetud metallijätmete kaubandusvahendamisel tasutakse metallijätmete eest ostja pangakontolt müüja pangakontole sularahata arveldamise korras. Sularahas arveldamine metallijätmete kokkuostul ja edasisel vahendamisel on keelatud.

9. peatükk

JÄÄTMETE RIIKIDEVAHELINE VEDU

§ 108. Jätmete riikidevaheline vedu

(1) Jätmeid veetakse üle riigipiiri kooskõlas Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepingutega ning EÜ Nõukogu määruses 259/93/EMÜ jätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral (EÜT L 030, 06.02.1993, lk 1–28) sätestatud korras.

(2) Ohtlike jätmeid ja välislepinguga reguleeritavaid jätmeid võib Eesti Vabariiki sisse vedada,

Eesti Vabariigist välja vedada või Eesti Vabariigi territooriumilt läbi vedada EÜ Nõukogu määruses 259/93/EMÜ sätestatud korras väljaantud jäätmete riikidevahelise veo loa (edaspidi *veoluba*) alusel.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 109. Tavajäätmete riikidevaheline vedu

(1) Välislepinguga või EÜ Nõukogu määruses 259/93/EMÜ reguleerimata tavajäätmete Eestisse sisseveol, Eestist väljaveol ja läbiveol peab saadetisega olema kaasas jäätmevaldaja allkirjaga saateleht, milles on märgitud jäätmevaldaja nimi ja aadress, jäätmete kogus, liik ning kirjeldus ja jäätmete saaja nimi ning aadress.

(2) Saatelehel nimetatud jäätmekäitlejal peab olema jäätmeluba saatelehel märgitud jäätmete käitlemiseks.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 110. Ohtlike jäätmete ja välislepinguga reguleeritavate jäätmete veoluba

(1) Veoluba on dokument, mis annab õiguse ohtlike jäätmeid ja välislepinguga reguleeritavaid või EÜ Nõukogu määruses 259/93/EMÜ nimetatud jäätmeid Eesti Vabariiki sisse vedada, Eesti Vabariigist välja vedada või Eesti Vabariigi territooriumilt läbi vedada.

(2) Volitatud asutus EÜ Nõukogu määruse 259/93/EMÜ mõistes on Keskkonnaministeerium.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 111. Riigilõiv veoloa taotlemisel

Veoloa taotluse menetlemise eest tasub taotleja riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud korras.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 112. Asutusesisene teave

Veoloa andja tunnistab EÜ Nõukogu määruse 259/93/EMÜ artikli 3 lõigetes 4–6, artikli 6 lõigetes 4–6, artikli 11 lõikes 1 ja artikli 15 lõigetes 1–4 nimetatud dokumendid asutusesiseseks kasutamiseks avaliku teabe seaduses (RT I 2000, 92, 597; 2002, 61, 375; 63, 387; 2003, 25, 153; 26, 158; 32, õiend) sätestatud korras.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 113. Veoloa kontrollimine

(1) Ohtlike jäätmete ja välislepinguga reguleeritavate jäätmete sisseveol, väljaveol ja läbiveol peab jäätmesaadetisega kaasas olema jäätmete veoloa ära kiri ja saateleht.

(2) Kui tolliametnikul tekivad põhjendatud kahtlused, et saatelehel või veoloogal märgitud andmed ei vasta tolliläbivaatuseks esitatud jäätmesaadetisele, peab tolliametnik jäätmesaadetise kinni ning teavitab kinnipidamise asjaoludest Keskkonnainspektsiooni.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 114. Ohtlike jäätmete veoloa andmise arvestuse pidamine

Keskkonnaministeerium peab arvestust ohtlike jäätmete veolubade andmise kohta ning säilitab viis aastat iga väljaantud ohtlike jäätmete veoloa ära kirja ja selle aluseks oleva taotluse ära kirja ning loa andmise või sellest keeldumise aluseks olnud dokumente.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

§ 115. Jäätmete sisseveo, väljaveo ja läbiveo kord

(1) Jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumentide vormid sisalduvad Euroopa Liidu Komisjoni otsuses 94/774/EÜ, millega kehtestatakse standardsaatekiri, millele on osutatud nõukogu

määruses 259/93/EMÜ jäätmesaadetiste järelvalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral (EL Teataja L 310, 03.12.94, lk 70–76).

(2) Jäätmete, mille riikidevaheline vedu toimub veoloa alusel, kombineeritud nomenklatuuri kaubakoodid kehtestab keskkonnaminister määrusega.

[[RT I 2004, 30, 208](#) - jõust. 1. 05. 2004]

10. peatükk ARVESTUS JA ARUANDLUS

§ 116. Jäätmete kohta arvestuse pidamine

(1) Jäätmevaldajal peab olema ülevaade tema valduses olevate jäätmete liigist, hulgast ja päritolust, jäätmekäitluse seisukohalt olulistest omadustest ning jäätmetest tulenevast ohust tervisele, keskkonnale või varale.

(2) Jäätmeluba ja saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse §-s 6 sätestatud keskkonnakompleksluba omav isik ning käesoleva seaduse § 74 kohaselt registreeritud isik, samuti ohtlike jäätmete tekitaja, välja arvatud kodumajapidamised, on kohustatud pidama pidevat arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või vaheladustatud, veetud, töödeldud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätmete liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta. Kui jäätmed antakse üle teisele jäätmekäitlejale, tuleb arvestust pidada ka jäätmete sihtkoha, kogumissageduse, veomooduste ning taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud arvestuse algdokumente ja nende alusel koostatud koondandmeid säilitatakse vähemalt viis aastat.

(4) Arvestuse algdokumentide ja koondandmetega on õigus tutvuda jäätmeloa andjal, keskkonnajärelevalve asutusel ning keskkonnaregistri vastutaval ja volitatud töötlejal.

§ 117. Jäätmearuandlus

(1) Käesoleva seaduse § 116 lõikes 2 nimetatud isik, välja arvatud ohtlike jäätmete tekitaja, kelle tegutsemiseks jäätmeluba või keskkonnakompleksluba pole nõutav, esitab vähemalt üks kord aastas talle jäätmeloa andnud või teda registreerinud keskkonnateenistusele oma jäätmealase tegevuse aruande keskkonnaregistrisse kandmiseks. Aruande vorm, esitatavate andmete ulatus ja aruande esitamise kord kehtestatakse keskkonnaministri määrusega.

(2) Keskkonnateenistusel on õigus nõuda peale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute

jäätmearuannet ka jäätmetekitajalt, kelle tegutsemiseks jäätmeluba või keskkonnakompleksluba pole nõutav, kuid kelle tekitatud tavajäätmete kogus ületab 10 tonni aastas või ohtlike jäätmete kogus 100 kilogrammi aastas.

(3) Keskkonnaministril ja keskkonnajärelevalve asutusel on õigus saada toodete valmistajalt või sissevedajalt ning valitsusasutuselt või valla- või linnavalitsuselt andmeid Eestis valmistatavate või Eestisse sisseveetavate toodete ja nende valmistamisel kasutatavate ainete ning neist tekkivate jäätmete ja nende käitluse kohta.

(4) Jäätmestatistilisi vaatlusi korraldatakse riikliku statistika seaduses (RT I 1997, 51, 822; 2000, 47, 289; 2002, 63, 387) sätestatud korras.

§ 118. Andmetöötlus

(1) Jäätmearuandlusega kogutud andmeid hoitakse ja töödeldakse keskkonnaregistris.

(2) Jäätmeandmestiku koosseisu keskkonnaregistris ning registri pidamise korra sätestab keskkonnaregistri seadus (RT I 2002, 58, 361).

11. peatükk JÄRELEVALVE

§ 119. Järelevalve

(1) Järelevalve käesoleva seaduse nõuete täitmise üle toimub keskkonnajärelevalve seaduses (RT I 2001, 56, 337; 2002, 61, 375; 99, 579; 110, 653; 2003, 88, 591) sätestatud korras.

(2) Registreeritud jäätmekäitleja ja ohtlike jäätmete tekitaja jäätmealase tegevuse üle teostatakse järelevalvet vastavalt vajadusele. Järelevalvet ei teostata ohtlike jäätmete tekkimise üle kodumajapidamistes.

12. peatükk VASTUTUS

§ 120. Jäätmete tekke vältimise ja jäätmehoolduse nõuete rikkumine

(1) Jäätmete tekke vältimise, jäätmehoolduse nõuete rikkumise või jäätmete ladestamise eest väljaspool jäätmekäitluskohta – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50

000 krooni.

§ 121. Jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise ja sulgemise korra rikkumine

(1) Jäätmekäitluskoha rajamise, kasutamise ja sulgemise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 122. Keelatud toote valmistamine, sisse- ja väljavedamine ning müük

(1) Keelatud toote valmistamise, sisse- või väljaveo või müügi eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 123. Ohtlike ja riikidevaheliselt kontrollitavate muude jäätmete vedu üle riigipiiri vastava loata

(1) Ohtlike ja riikidevaheliselt kontrollitavate muude jäätmete veo eest üle riigipiiri vastava loata, kui luba on nõutav, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 124. Probleemtootest tekkinud jäätmete kokkukorjamise kohustuse rikkumine

(1) Tootjale ja toote levitajale pandud kohustuse rikkumise eest oma toodetest tekkinud jäätmed kehtestatud korras kokku korjata – karistatakse rahatrahviga kuni 250 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 125. Jäätmete käitlemiseks üleandmine jäätmeloata isikule

(1) Jäätmete käitlemiseks üleandmise eest jäätmeloata isikule, kui luba on nõutav, – karistatakse rahatrahviga kuni 250 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 126. Töötlemata jäätmete ladestamine

(1) Töötlemata jäätmete, sealhulgas segunenud olmejäätmete, mille suhtes ei ole läbi viidud käesoleva seaduse nõuetele vastavat sortimist, prügilasse vastuvõtmise ja ladestamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 127. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 120–126 nimetatud väärtegude menetlemisel kohaldatakse karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22) ja väärteomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 83, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 120–126 nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on:

- 1) Keskkonnainspeksioon;
- 2) politseiprefektuur;
- 3) kohaliku omavalitsuse keskkonnakaitseinspektor.

(3) Käesoleva seaduse §-des 122 ja 123 nimetatud väärteo kohtuväline menetleja on Maksu- ja Tolliamet.

§ 128. Jäätmetest põhjustatud keskkonnasaastuse likvideerimine

(1) Ebaseaduslikult keskkonda viidud jäätmed kõrvaldab ja nendest põhjustatud keskkonnasaastuse likvideerimise korraldab jäätmete ebaseaduslikult keskkonda viija (edaspidi *saastaja*) oma kulul keskkonnajärelevalve asutuse ettekirjutuse alusel.

(2) Saastaja hüvitab saastamisega põhjustatud kahju täies ulatuses.

(3) Kui saastaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustust ei täida, korraldab jäätmete ning nendest põhjustatud saaste likvideerimise saastatud kinnisasja omanik saastaja kulul.

(4) Kui saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, korraldab saastatud kinnisasja omanik saaste likvideerimise oma kulul.

(5) Kui saastatud kinnisasja omanik ei täida käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kohustust, korraldab jäätmete ning nendest põhjustatud saaste likvideerimise saastatud kinnisasja omaniku kulul kohaliku omavalitsuse organ asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras.

(6) Kui kohaliku omavalitsuse organ ei ole korraldanud oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu, kuigi tal oli vastav kohustus, ja sellest tulenevalt on tekkinud keskkonnasaastus, kannab jäätmete ning nendest põhjustatud saaste likvideerimise kuludest poole kohaliku omavalitsuse organ.

§ 129. Keskkonnaohutuse seisukohalt muu olulise teo tegemata jätmine

(1) Kui kohustatud isik jätab keskkonnaohutuse seisukohalt muu olulise teo tegemata, teeb keskkonnajärelevalve asutus talle ettekirjutuse ning selle täitmata jätmise korral rakendab sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Keskkonnaohutuse seisukohalt käesoleva seaduse tähenduses muu oluline tegu on:

- 1) jäätmekäitluskoha järelhooldus;
- 2) probleemtoodetest tekkivate jäätmete kokkukogumine, taaskasutamine või kõrvaldamine;
- 3) segunenud olmejäätmete sortimine enne prügilasse ladestamist;
- 4) nõuetele mittevastava prügila sulgemine.

(3) Kui keskkonnajärelevalve asutus rakendab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel sunniraha, on selle suuruseks kuni 50 000 krooni.

13. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 130. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 131. Kasutusesoleva seadusjärgse prügila nõuetega vastavusse viimise tähtajad

(1) Prügila peab vastama kehtestatud nõuetele 2009. aasta 16. juuliks või olema samaks ajaks jäätmete ladestamiseks suletud.

(2) Prügila, mis suletakse jäätmete ladestamiseks 2009. aasta 16. juuliks, peab olema vastavalt nõuetele korrastatud hiljemalt 2013. aasta 16. juuliks.

§ 132. Olmejäätmete sortimise nõude rakendamine

(1) Arvestades läheduse põhimõtet, laieneb käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud keeld võtta prügilasse vastu ja ladestada sortimata olmejäätmeid kuni 2008. aasta 1. jaanuarini ainult nendele prügilatele, mille asukohajärgses maakonnas on loodud jäätmekäitluskoht olmejäätmete töötlemiseks.

(2) Jäätmele andjal on õigus jäätmeleaga vabastada prügila erandkorras kuni 2004. aasta 16. juulini sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keelu täitmisest prügila põhjendatud taotluse alusel.

(3) Alates 2008. aasta 1. jaanuarist kehtib sortimata olmejäätmete vastuvõtu ja ladestamise keeld kõikidele prügilatele.

§ 133. Kasutatud rehvide ladestamine

(1) Prügilasse ei võeta kasutatud rehve vastu tükeldamata.

(2) Alates 2006. aasta 16. juulist ei võeta prügilasse vastu tükeldatud kasutatud rehve.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata prügilas ehitusmaterjalina kasutatavatele rehvidele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud keeldu ei kohaldata jalgrattakummidele ja rehvidele välisdiameetriga üle 1400 millimeetri.

§ 134. Ladestatavate biolagunevate jäätmete koguse protsendiline piirang

Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla:

- 1) üle 45 massiprotsendi alates 2010. aasta 16. juulist;
- 2) üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist;
- 3) üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist.

§ 135. Korraldatud jäätmeveo korraldamine

(1) Korraldatud jäätmevedu tuleb korraldada alates 2005. aasta 1. jaanuarist.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksusele, mille haldusterritooriumil elab vähem kui 1500 inimest, korraldatud jäätmeveo korraldamise kohustus käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses ei laiene.

(3) Jäätmevaldajaks käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses loetakse ka suvila, elu- või

äriruumina kasutatava ehitise või korteri kui vallasasja omanik.

§ 136. Jäätmeloa kehtivus

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeluba kehtib niivõrd, kuivõrd luba ei ole vastuolus käesoleva seadusega. Loa andja võib enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeloa tunnistada kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi kaalub üles isiku usalduse.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud jäätmeluba jäätmete veoks kehtib kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi sellel osal, kus ei ole korraldatud jäätmevedu käesoleva seaduse §-de 66–69 tähenduses.

§-d 137--139. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 140. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail, välja arvatud seaduse § 138, mis jõustub jäätmeseaduse Riigi Teatajas avaldamise päevale järgneval päeval.